

Patrick Lagrou
**Dans van
de roze dolfijn**

δ

1

*Hartje Brussel, zaterdag 20 december,
even na tien uur 's ochtends*

De spanning in de zaal steeg. Net als het bedrag dat geboden werd. Vooraan in de zaal naast de veilingmeester stond een ezel met een schilderij van een bekende meester. De meeste aanwezigen waren speciaal daarvoor naar de openbare verkoop gekomen. De rest van de inboedel stelde niet veel voor. Eigenlijk had de markies niet zo veel waardevolle spullen nagelaten. Toch waren er enkele aanwezigen die erg nieuwsgierig waren hoeveel de inhoud van een klein houten doosje zou opbrengen. Voordat de openbare verkoop begonnen was, had iedereen de stukken die vooraan op een tafel tentoongesteld waren, kunnen bekijken. De meesten hadden het dekseltje van het houten doosje opengemaakt en waren toch even geschrokken. Enkele mensen hadden zich afgevraagd of de inhoud wel echt was. Maar degenen die speciaal voor dit stuk hierheen waren gekomen, hadden in hun handen gewreven. Eindelijk kregen ze nog eens de kans een authentiek tsantsa op de kop te tikken. Letterlijk dan nog!

‘Zevenhonderdtwintigduizend frank!’*

Wie biedt er meer?’

De stem van de verkoper weerklonk door de veilingzaal. Tegelijk zwaaide hij vervaarlijk

* 18.000 euro

met zijn hamertje.

‘Niemand biedt meer dan zevenhonderd-twintigduizend frank? Niemand?’

De man keek nog eens snel naar alle uithoeken van de zaal, maar geen van de aanwezigen stak nog een hand in de lucht. Het ogenblik daarop kwam het hamertje met een klap op de lessenaar neer. En daarmee had het schilderij een nieuwe eigenaar gevonden.

Twee bedienden namen het kunstwerk weg, terwijl een derde met het volgende voorwerp naar voren trad. Hij overhandigde het aan de veilingmeester.

‘En hier,’ zei de man, ‘hebben we iets heel zeldzaams.’

Een lichte huivering ging door de zaal. De meesten hadden het houten doosje immers herkend.

Hoewel het nog geen vijftien centimeter hoog was, was de inhoud ooit veel groter geweest.

Voorzichtig deed de veilingmeester het dekseltje open, zodat iedereen de inhoud kon zien.

Een klein mensenhoofdje, niet groter dan een sinaasappel, werd zichtbaar.

‘In het jaar 1935 maakte markies de Nadrin een grote ontdekkingsreis door het Amazonewoud van Zuid-Amerika. Op de grens tussen Ecuador en Peru maakte hij kennis met de Jivaro-indianen, de meest beruchte koppensnellers in de wereld.

De markies slaagde erin een reeks verschrompelde mensenhoofden te bemachtigen. De meeste daarvan zijn nog altijd te bezichtigen in het Koninklijk Museum voor Geschiedenis.

Maar eentje heeft hij altijd voor zich gehouden.

Dit exemplaar hier.'

De veilingmeester hield het doosje zo hoog mogelijk in de lucht.

'Zoals u kunt zien, is dit geen hoofd van een indiaan, maar van een westerling.

Deze onfortuinlijke Engelse missionaris probeerde aan het einde van de negentiende eeuw de indianen te bekeren. Helaas is hij nooit in zijn opzet geslaagd.'

Enkele aanwezigen schoten in de lach.

'De markies had meer geluk. Hij behield niet alleen zijn eigen hoofd, maar zag ook de kans dit unieke stuk mee naar huis te nemen. We zetten in met de som van honderdduizend frank.

Honderdduizend frank* voor een verkleind mensenhoofd.

Wie biedt er meer?'

* 2.500 euro

2

Diep in de jungle, in het uiterste zuiden van Ecuador, niet ver van de grens met Peru, zaterdag 20 december, even na acht uur 's ochtends

De kleine, blauwe helikopter bleef maar rondcirkelen. Aan boord bevond zich politiecommandant Emilio Morales. Diep onder hem strekte zich het regenwoud uit. Een zee van groen met daar dwars doorheen een lang, rood litteken. Dat was de gloednieuwe weg die nog maar enkele weken geleden was aangelegd. Hoewel het vanuit de helikopter maar een smalle strook was, had de weg al voor veel problemen gezorgd. De aandacht van de commandant bleef dan ook de hele tijd gevestigd op één punt: de plek waar honderden indianen als mieren samen leken te komen. Hoe graag had hij die met één enkele trap uitgeroeid! Maar zo gemakkelijk zou het waarschijnlijk niet zijn. Ze waren immers niet alleen. Tenzij ... Commandant Morales pakte zijn microfoon en riep luitenant Contestador op. De indianen die de barricade hadden opgeworpen, behoorden bijna allemaal tot de stam van de Shuar. Al eeuwenlang bewoonden ze dit gebied van het Amazonewoud. Tot voor kort werden ze met rust gelaten, maar niet zo lang geleden was daar verandering in gekomen. De indianen keken omhoog naar de plek waar de helikopter als een horzel in de lucht hing. Hoe graag hadden ze die uit de lucht geschoten!

Maar met blaaspijpen ging je geen moderne machine te lijf. Precies daarom hadden ze het anders aangepakt. Na lang aarzelen had hun leider Polycarpo toegestaan dat ook de vrouwen en de kinderen zouden meekomen. Het zou geen gevecht worden, maar een feest. Ze zouden de wereld laten zien dat ze helemaal niet op geweld uit waren. Net als alle andere indianen wilden ze alleen maar vreedzaam verder leven. Op de manier zoals ze dat altijd al hadden gedaan. Dat zouden ze vandaag bewijzen. Speciaal daarvoor hadden ze een team van drie Amerikanen uitgenodigd. Die zouden hun getuigen zijn door met hun camera's alles op foto en film vast te leggen. Alles wat er zou gebeuren of hopelijk niet zou gebeuren. Met de modernste middelen zouden ze proberen te verhinderen dat er leugens verteld zouden worden. 'Begrepen?'

Luitenant Contestador, die beneden stond, had het goed begrepen en hij glimlachte.

'We hebben al twee van de drie Amerikanen gevonden,' zei hij. 'Onze scherpschutters blijven hen in het oog houden. Zodra we de derde in het vizier hebben, brengen we u op de hoogte.'

'Perfect,' riep commandant Morales door de walkietalkie, 'dan kunnen we tot de actie overgaan. We maken er gewoon een einde aan!'

De stapel hout die de indianen in het midden van de weg hadden opgeworpen, werd door twee van hen in brand gestoken. De vlammen zochten hun weg door het hout en laaiden in geen tijd hoog op.

Het moment om met z'n allen rond het vuur

te dansen, was aangebroken. Mannen, vrouwen en kinderen vingen een krijgslied aan. Op het ritme van de slaginstrumenten dansten ze in een brede kring rond de plaats waar ze al generaties lang de goden van het woud eerden.

Twee videocamera's en een fototoestel legden vanuit verschillende hoeken alles vast. De buitenwereld zou van de hele situatie op de hoogte worden gebracht. Niets zou dat nog in de weg staan ... Maar het dansen en zingen hield met een ruk op toen er drie schoten weerklonken.

Polycarpo draaide zich snel om en zocht naar de drie Amerikanen, in de hoop dat ze alles hadden opgenomen. Tot zijn afgrijzen zag hij dat ze alle drie geraakt waren en dodelijk gewond op de grond lagen. Het ondenkbare was toch gebeurd!

Commandant Morales had niet gearzeld om de getuigen uit de weg te ruimen.

Nu zouden de anderen snel volgen.

Het ogenblik daarop barstte de hel los.

Overal weerklonk mitrailleurvuur. Paniek maakte zich meester van de indianen. Mannen, vrouwen en kinderen stoven uiteen. Veel van hen werden geraakt en zakten gewond neer. Toen kwamen ook de vier bulldozers in actie die de hele tijd aan de andere kant van de barricade opgesteld hadden gestaan. Ze vormden een front dat over de hele breedte van de weg langzaam dichterbij kwam. De barricade die de indianen met zo veel moeite hadden opgeworpen, zou in een handomdraai worden opgeruimd.

Polycarpo had geen andere keuze meer dan weg

te vluchten zoals alle andere indianen, al zouden er maar weinig in slagen. Nog voordat de leden van zijn stam de rand van het oerwoud konden bereiken, werd de ene na de andere neergemaaid. Mannen, vrouwen en kinderen, zonder onderscheid. De ongewapende indianen hadden geen schijn van kans.

Uiteindelijk werd ook Polycarpo getroffen: er ging een kogel door zijn been. De indiaan smakte tegen de grond op het moment dat de bulldozers de barricade aan flarden rukten. In het kielzog van de bulldozers volgden de soldaten. Ze schoten op alles wat bewoog. Hun voornaamste doel bleken de Amerikanen te zijn, of beter, hun camera's. Die werden een voor een opgeraapt en vakkundig vernield.

Het ogenblik daarop zag Polycarpo, die nog steeds probeerde weg te vluchten, hoe een bulldozer recht naar hem toe kwam gereden. De gewonde indiaan bevond zich vlak bij het laaiende vuur. Te laat beseftte hij wat de bedoeling van de chauffeur was. Krampachtig probeerde Polycarpo weg te komen, maar de bulldozer was veel sneller dan zijn slachtoffer.

Vanuit de helikopter kon commandant Morales het hele gebeuren overzien. Toen de bulldozer het vuur in reed, riep hij lachend: 'Die brandstapel heeft dan toch nog voor iets gediend!'

3

*Vlak bij Santarem, in het centrum van Brazilië,
zaterdag 20 december, even na twee uur 's middags*

Diep onder het vliegtuigje stroomde de machtige Amazone. Nog geen kwartier geleden was Marijn op het water opgestegen. Toen waren de twee oevers van de rivier amper te zien. Maar op grote hoogte werd het snel duidelijk dat hij zich niet boven een zeearm bevond. De Atlantische Oceaan, waar deze stroom in uitmondde, lag immers meer dan vijftienhonderd kilometer hiervandaan.

Toch was het watervlak onder hem nog steeds meer dan tienduizend meter breed. Aan weerszijden daarvan bevond zich een groen regenwoud dat zich tot aan de horizon uitstreekte.

Niet voor niets was de Amazone de machtigste rivier ter wereld. Een vijfde van al het regenwater dat in de oceanen terechtkwam, passeerde immers door haar bedding. En op zee bleef dat water nog steeds drinkbaar, zelfs als je de kust niet meer kon zien. Dat had Marijn vorige week zelf kunnen vaststellen toen ze aan boord van de Alexander Snybolov* de monding van de Amazone waren genaderd. Een van de matrozen had met hem gewed dat hij zonder moeite een glas zeewater kon leegdrinken. Marijn had die weddenschap mooi verloren.

De volgende dag waren Marijn en de andere leden

* Zie *'De schat van de boekaniërs'*

van de expeditie de stroom op gevaren. Toch duurde het nog dagen voordat hij door de verreikijker een van de oevers had kunnen ontwaren. Dat was ook niet verwonderlijk. De monding van de Amazone was nog breder dan de totale lengte van de Schelde.

Geen enkele brug zouden ze tegenkomen op hun tocht van meer dan vierduizend kilometer in westelijke richting. Want zo ver zouden ze de stroom proberen op te varen met de Alexander Snybolov. Tot ze in vogelvlucht slechts een kleine vierhonderd kilometer van de Stille Oceaan verwijderd zouden zijn.

Verder zouden ze niet meer kunnen varen.

Niet alleen de diepgang voor hun vaartuig zou te klein worden, ook de Andes zou hen uiteindelijk de doorgang versperren. Maar zo ver waren ze nog lang niet.

In de buurt van Santarem, de derde grootste Braziliaanse stad aan de Amazone, zouden ze eerst een reeks bijzondere duiken proberen te maken.

Op slechts twintig kilometer van elkaar had je niet alleen het diepste punt van de Amazone, maar ook de plaats met het helderste water. Daar hoopten Marijn en zijn vader unieke onderwaterbeelden te kunnen maken van de roze zoetwaterdolfijn.

Marijn had ondertussen een goed overzicht gekregen van de omgeving en besloot zijn kleine vliegtuigje te keren en te laten zakken. Diep onder zich zag hij de Alexander Snybolov als een notendop ronddobberen. Op die boot was hij daarstraks opgestegen.

‘Ik heb de monding van de Rio Tapajos gevonden